

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Membrum II. De Regulis circa personas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

matus, tristatus sui: & nemo defendit, aut consolatus est me.

Regula 2. *Ambigua in S. Literis, si explicari non possunt in utramque partem intelligi queunt; si fidei regula non obstat.* Ita S. Augustinus de Trin. c. 1. & passim SS. Patrum praefata confirmat.

Regula 3. *Quae colliguntur ex Scripturis Sacris, perinde habenda sunt, ac si in illis scripta essent.* Ita S. Gregorius Nazanz. l. 5. Theol. & communi Theologorum consensu confirmatur.

Regula 4. *Parabola non sunt ad Verbum exponenda, multa sequantur absurda.* Ita S. Chrysoftomus ho. 13. in Matth. Id quod & S. Hilarius 8. de Trin. confirmat dicit. Non oportet in Parabolis nimiam in singulis verbis curam persequi, sed eam, quae per Parabolam intendat, didicerimus, in eadem veritate collecta, nihil ulterius anxio est conatu investigandum.

Regula 5. *Tropologia in S. Scriptura libera est, & hinc tum legibus circumscripta, ut pietatem sequatur intelligitur sermonisque contextum, nec in rebus multum inter se contrariis violenta sit copulandis: Ita S. Hieronymus in cap. 1. Hinc in cap. 1. Jonae ait, Apostolum quidem Agar & Sara ad duo Testamenta referre, nec tamen omnia, quae in Historia illa narrantur, tropologicè interpretari possumus.*

MEMBRUM II.

De Regulis circa Personas.

Regula 1. *Vsatum est in Sacris Literis, ut bona quaecunque facimus, DEO adscribantur.* Ita S. Aug. in Rom. Sic intelligendum est illud Rom. 8. Ipse Spiritus postulat in nobis gemitibus inenarrabilibus, id est, postulantes faciat.

Regula 2. *Scire sive cognoscere DEI, quando Personis in rebus propter Personas coniungitur, non tam nudum scire, sed DEVM probare & diligere significat; Ita S. Hieronymus Origenes apud Salmeronem proleg. 10. can. 17. ubi dicitur simili modo DEVM illos nescire dici, quos non diligunt, notitiâ indignos censet. Hinc Luc. 13. dicit Christus: credite à me Operarii iniquitatis, quia non cognovistis DEVM. contrario Apostolus 2. Tim. 2. ait: Non vidit DEVS eos, qui non cognovistis DEVM.*

Regula 3. Sape etiam scire aut nescire dicitur DEVS, quæ facit alios scire, aut aliis non indicat. Ita Salmeron l. c. Hinc ad Abraham dixit DEVS Gen. 22. Nunc cognovi (id est, cognoscere te feci) quod timeas DEVM. Et Christus Matth. 24. De die autem & hora (scilicet iudicii) nemo scit, neque Angeli Cælorum, nisi solus Pater.

Regula 4. Quoties absolute legimus venientem vel venturum, nec Persona signatur, qua venit, simpliciter est de Christo intelligendum; ut Hippolytus Romanus in Daniele tradit. Hinc isti & similes textus: Si moram fecerit, expecta illum: quia veniens veniet, & non tardabit. Habac. 2. Benedictus, qui venit in nomine Domini. Jo. 12. de Christo solo, & non alio intelligendi sunt.

MEMBRUM, III.

De Regulis circa Numerum.

Regula 1. Nomina Numeralia ab uno usque ad quinque solent in S. Scriptura saepe improprie ad significandam diminutionem sive paucitatem accipi. Ita Salmeron can. 50. Et sic intelligendæ sunt hæ sententiæ: En colligo duo ligna, id est, pauca, 3. Reg. 17. Et: In Ecclesia volo quinque, id est, pauca, sensu meo loqui, ut & alios instruam, quam decem millia verborum in lingua, 1. Cor. 14.

Regula 2. Nomina numeralia quintum numerum superantia plerumque multitudinem significant. Ita idem Salmeron l. c. & colligitur ex sequentibus textibus: In sex tribulationibus liberabit te, & in septima non tanget te malum. Job. 5. Item: Septies in die cadet iustus, & resurgit. Prov. 24. Mercedem meam decem vicibus. Gen. 31.

Regula 3. Mos est S. Scriptura, maxime in Hebraico textu nomina cardinalia pro Ordinalibus sumere. Ita Salmeron proleg. 11. can. 50. Cujus regulæ exemplum habetur Gen. 1. Tum dicitur: Factum est vespere & mane dies unus, id est, primus. Item Joann. 20. unâ Sabbatorum, id est, prima die somnitate Azymorum.

Regula 4. Numerus definitus frequenter pro indefinito ponitur. Sic iterum Salmeron l. c. & habentur exempla tum roy. 24. Septies in die cadet iustus, id est, saepe. Et Psal. 90. Cadent